

Prokuratura broni pomników propagandowych ZSRR

19 grudnia 2022

W Sądzie Rejonowym w Radomiu odbędzie się pierwsza rozprawa przeciwko mężczyźnie, który oblał czerwoną farbą dwa monumenty upamiętniające Armię Czerwoną. Do zdarzenia doszło w marcu tego roku. Prokuratura postawiła mężczyźnie zarzut znieważenia pomnika, za co grozi grzywna lub kara ograniczenia wolności. Instytut Pamięci Narodowej wydał w tej sprawie opinię, w której wskazuje na wątpliwości, czy obiekty te mogą zostać nazwane pomnikami, gdyż nie upamiętniają one rzeczywistych wydarzeń historycznych, a „wyzwolenie ziem polskich przez Armię Sowiecką”. W obronę oskarżonego zaangażowali się prawnicy Ordo Iuris. 20 grudnia będzie miała miejsce pierwsza rozprawa w tej sprawie.

Mężczyzna tłumaczył, że jego czyn miał wyrażać sprzeciw wobec zarówno obecności komunistycznych symboli w przestrzeni publicznej, jak i agresji sowieckiej na Ukrainę. Sprawca ma silne patriotyczne i niepodległościowe tradycje rodzinne. Jego ojciec pod dowództwem żołnierza wyklętego – Tadeusza Zielińskiego ps. „Igła” prowadził działania partyzanckie wymierzone w komunistyczne władze. Jako 22-latek był zatrzymany i skazany za to na dożywotnie więzienie. Zanim jednak został skazany, funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa znęcali się nad nim, zmuszając do spania na betonie, polewali go wodą, uniemożliwiali korzystanie z podstawowych urządzeń sanitarnych, odmawiali pomocy ambulatoryjnej. Matka z kolei została skazana na 4 lata więzienia za to, że oddziałom „Igły” udzielała pomocy poprzez zaopatrywanie żołnierzy Armii Krajowej w medykamenty.

Zarządcą cmentarza jest proboszcz prawosławnej parafii pw. św. Mikołaja w Radomiu. Choć sam cmentarz jest wpisany do rejestru zabytków, to jednak takiego statusu nie posiadają uszkodzone

obiekty, które znajdują się na jego terenie dopiero od lat dziewięćdziesiątych. Sowieckie „pomniki” – zanim znalazły się na terenie cmentarza – ułożone były w przestrzeni miejskiej Radomia. Jeden z nich znajdował się na Placu Jagiellońskim, drugi – w Parku Kościuszki, gdzie w 1945 r., również ułożono mogiły 34 żołnierzy sowieckich, komunistyczne władze wykorzystywały jako wzmocnienie przekazu propagandowego. Dopiero 26 lipca 1990 r. radni miasta Radomia podjęli uchwałę w sprawie demontażu i przeniesienia opisywanych obiektów (ostatecznie) na teren Cmentarza Prawosławnego. Rada Miasta wpisał w treść uchwały jednoznaczną argumentację: „Postępujący proces odzyskania suwerenności narodowej i państwowej przez Rzeczpospolitą Polską daje społeczeństwu miasta Radomia długo oczekiwaną możliwość wyrażenia swej postawy wobec narzuconych mu symboli obcej władzy”. Gdyby ówczesne władze samorządowe nie zdecydowały się na ten krok i „pomniki” zostałyby w przestrzeni miejskiej, dziś podlegałyby rozbiórce w trybie tzw. ustawy dekomunizacyjnej.

W tej sprawie opinię wydał również Instytut Pamięci Narodowej, w której jasno wskazywane są wątpliwości co do tego, czy omawianym obiektom można przypisać miano pomnika. Pomnik ma na celu upamiętnienie realnie zaistniałych zdarzeń jako faktów historycznych. Tymczasem obiekty te – jako upamiętniające „wyzwolenie ziem polskich przez Armię Sowiecką” – wzniesiono w celach propagandowych. Zgodnie z niekwestionowanymi ustaleniami historyków, w latach 1944-1945 nie miało miejsce „wyzwolenie ziem polskich przez Armię Sowiecką”, lecz narzucenie Polakom komunistycznej władzy.

„Nie bez znaczenia jest również moment dokonania czynu. Do oblania obiektów czerwoną farbą doszło miesiąc po inwazji Rosji na Ukrainę. Mówić zatem należy raczej o postawie obywatelskiego protestu nie tylko względem pozostających w Polsce widocznych symboli obcej dominacji i zniewolenia narodu polskiego w przeszłości, ale również względem trwającej inwazji Rosji na suwerenną Ukrainę” – podkreśla Bartosz

Malewski z Centrum Interwencji Procesowej Ordo Iuris.

Prokuratura jednak zdecydowała się postanowić zarzuty oraz skierować do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania, z okresem próby wynoszącym 1 rok. Oznaczałoby to uznanie mężczyzny winnym znieważenia pomnika.

Autorstwo: Filip_Bator

Na podstawie: Ordo Iuris

Źródło: [MediaNarodowe.com](https://media.narodowe.com)